

[Justitsministeren.]

revision af ægteskabsloven, til dette specialspørgsmål er blevet klaret.

Ægteskabsbetingelserne vil, såfremt de foreliggende forslag gennemføres, blive så ensartede, at prøvelse af ægteskabsbetingelserne i et nordisk land kan danne grundlag for vielse i et hvilket som helst af landene.

Med hensyn til fremgangsmåden ved indgåelse af ægteskab foreslås i kapitel 3 den væsentlige forenkling, at kravet om obligatorisk lysning inden vielsen ophæves.

Det er navnlig kapitel 5 om betingelserne for separation og skilsmisse, der både i udvalget og senere har givet anledning til debat. Efter forslaget § 41 skal utroskab opretholdes som skilsmissegrund, dog således, at retten får adgang til at give separation i stedet for skilsmisse, når hensynet til børnene eller andre vægtige grunde taler derfor. Dette svarer til Nordisk Råds rekommandation, som jeg af hensyn til den nordiske retsenhed har fulgt i forslaget. Jeg vil imidlertid ikke lægge skjul på, at jeg er noget i tvivl om, hvorvidt dette er den rigtige løsning. Spørgsmålet blev drøftet meget indgående i udvalget, uden at der opnåedes enighed. Udvalgets flertal foreslog, at ægteskabsbrud kun skulle give den krænkede ægtefælle ret til separation, medens udvalgets mindretal ville bevare den gældende regel om, at ægteskabsbrud giver ubetinget ret til skilsmisse. Jeg er derfor indstillet på en nøje drøftelse af dette vigtige spørgsmål.

Nordisk Råd foreslog også en separations-tid på 1 år, og § 36 er i overensstemmelse med denne del af rekommandationen.

Af hensyn til nordisk retsenhed har vi endvidere i overensstemmelse med mindretallet i ægteskabsudvalget bibeholdt visse skilsmissegrunde, der i praksis kun spiller en ringe rolle, og som efter udvalgsflertallets opfattelse alene skulle kunne begrunde separation. Det drejer sig om smitte med køns sygdom i § 42, mishandling i § 43 og straffedom i § 44. Endvidere foreslås, at rømning, d. v. s. ensidig samlivsophævelse uden fyldestgørende grund, bevares som skilsmissegrund. Jeg henviser til § 38. Endelig vil jeg gerne fremhæve bestemmelsen i § 37, der vil give enhver af ægtefællerne ret til skilsmisse, når deres samliv på grund af uoverensstemmelse har været hævet i de sidste tre år.

Med hensyn til fremgangsmåden ved opnåelse af separation og skilsmisse indeholder forslaget en række ændringer i forhold til den gældende lov. I den debat, der for tiden føres om skilsmissesagerne behandling, må jeg melde mig som modstander af indførelse af særlige ægteskabsretter ved siden af vore almindelige domstole. Derimod kan sagsbehandlingen inden for de givne rammer rationaliseres på visse punkter. Det er en proces, der længe har været i gang; det foreliggende lovforslag vil være endnu et skridt eller to i den rigtige retning, og i den revision af retsplejelovens kapitel om ægteskabs-sager, der skal ske i forbindelse med gennemførelse af ægteskabslovforslaget, vil der blive taget endnu et par skridt.

Blandt de vigtigere ændringer, der nu foreslås, kan jeg nævne, at ægtefæller, som ønsker separation eller skilsmisse, altid vil få mulighed for at vælge mellem domstolsafgørelse og administrativ bevilling, medens man nu ved skilsmisse efter separation kun kan gå bevillingsvejen. Betingelserne for at opnå bevilling bliver ensartede for alle bestemmelserne, og de er præciseret nøje i § 46. Jeg vil også henvise til, at man gennem forslaget § 49 tilstræber, at der straks ved separation tages stilling til, hvorledes vilkårene skal være også efter den skilsmisse, der ofte følger efter. Man undgår bl. a. herved de hyppigt forekommende tilfælde, hvor en sag om skilsmisse efter separation forlænges og besværliggøres af en part, der ønsker ændrede vilkår.

Blandt reglerne om forældremyndighed vil jeg gerne fremhæve et par nydannelser. Det foreslås i § 52, at kompetencen til at ændre afgørelser om forældremyndighed truffet i forbindelse med separation eller skilsmisse generelt skal henlægges til domstolene, og efter § 61 gives der retten mulighed for at træffe en midlertidig afgørelse om forældremyndighed, medens separations- eller skilsmissesag verserer.

Forslaget til lov om ændring af myndighedsloven indeholder hovedsagelig konsekvensændringer, men der er dog i § 27 om samkvemsret en væsentlig nydannelse. Det har i enkelte tilfælde været følt som et savn, at en fader til et barn uden for ægteskab ikke har mulighed for at få ret til personligt samkvem med sit barn. Savnet føles formentlig navnlig, hvor forældrene